

ความพึงพอใจของสถานประกอบการวิชาชีพบัญชีต่อคุณลักษณะของนักศึกษา ฝึกประสบการณ์วิชาชีพบัญชี สำนักวิชาบัญชี มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย

นิรุทธิ์ ชัยโชค

อาจารย์ประจำสำนักวิชาบัญชี
มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย

วันที่ได้รับต้นฉบับบทความ: 12 สิงหาคม 2564

วันที่แก้ไขปรับปรุงบทความ: 19 สิงหาคม 2564

วันที่ตอบรับตีพิมพ์บทความ: 28 กันยายน 2564

บทคัดย่อ

การวิจัยความพึงพอใจของสถานประกอบการวิชาชีพบัญชีที่มีต่อคุณลักษณะของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพบัญชี ของสำนักวิชาบัญชี มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาคุณลักษณะของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพบัญชีที่พึงประสงค์ตามความต้องการของสถานประกอบการบัญชี โดยใช้แบบสอบถามในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากสถานประกอบการวิชาชีพบัญชี จำนวน 50 หน่วยงาน และวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติแจกแจงความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) วิเคราะห์โดยใช้การหาค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

ผลการวิจัยพบว่าความพึงพอใจของสถานประกอบการวิชาชีพบัญชีที่มีต่อคุณลักษณะนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพบัญชี ของสำนักวิชาบัญชี มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก จากการวิเคราะห์ข้อมูลรายด้านพบว่า ด้านความรู้ความสามารถทางวิชาการตามลักษณะงานในสาขาวิชาชีพ มีความพึงพอใจในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 4.17 รองลงมาคือด้านคุณธรรม จริยธรรม จรรยาบรรณในวิชาชีพ มีความพึงพอใจในระดับมากมีค่าเฉลี่ย 3.87 และด้านความรู้ความสามารถพื้นฐานที่ส่งผลต่อการทำงาน มีความพึงพอใจในระดับมากมีค่าเฉลี่ย 3.82 ข้อเสนอแนะจากสถานประกอบการวิชาชีพบัญชีส่วนใหญ่ ให้มีการฝึกประสบการณ์วิชาชีพเป็นระยะเวลา 2-3 เดือน

คำสำคัญ: ความพึงพอใจ สถานประกอบการทางบัญชี การฝึกประสบการณ์วิชาชีพบัญชี

Satisfaction of the Professional Accounting Establishment towards the Characteristics of Students Practicing Accounting Professions School of Accounting Chiang Rai Rajabhat University

Nirut Chaichok

*Lecturer, School of Accounting,
Chiang Rai Rajabhat University*

Received: 12 August 2021

Revised: 19 August 2021

Accepted: 28 September 2021

Abstract

A research on the satisfaction of the accounting professional establishment towards the characteristics of the students practicing professional accounting experience of the School of Accounting Chiang Rai Rajabhat University The objective of this study was to study the characteristics of students practicing the desired accounting professional experience according to the needs of the accounting establishment. The questionnaire was used to collect data from 50 accounting professional establishments and analyze the data by using statistics, frequency distribution, percentage Mean and standard deviation.

The results showed that the satisfaction of the professional accounting establishments towards the characteristics of the students practicing accounting professional experience. of the School of Accounting Chiang Rai Rajabhat University Overall, it's at a high level. From the analysis of data in each area, it was found that Academic knowledge and competence according to the nature of work in the professional field They were satisfied at a high level with an average of 4.17 followed by morality, ethics, professional ethics with a high level of satisfaction with an average of 3.87, and on the aspect of basic knowledge that affects working has a high level of satisfaction with an average of 3.82. Recommendations from the establishment Most accounting professions require 2-3 months of professional experience.

Keywords: Satisfaction, accounting establishment, Accounting Professional Experience

บทนำ

ทรัพยากรมนุษย์นับเป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาประเทศ ประเทศจะมีความเจริญก้าวหน้าได้นั้นจะต้องมีทรัพยากรมนุษย์ที่มีความรู้ความสามารถในการประกอบอาชีพและดำเนินชีวิตอย่างมีคุณภาพ ซึ่งสิ่งสำคัญในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ คือการศึกษาเนื่องจากการศึกษาเป็นเครื่องมือสำคัญในการพัฒนากำลังคนให้เหมาะสม ทั้งคุณสมบัติ และจำนวนที่สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงานและสถานประกอบการ ให้สอดคล้องกับสภาพการณ์ทางเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ เพราะการศึกษา คือกระบวนการในการพัฒนาบุคคลให้เจริญงอกงาม โดยมีเป้าหมายที่สำคัญอย่างหนึ่ง คือ ทำให้ผู้สำเร็จการศึกษามีความรู้ ความสามารถ และทัศนคติที่ดีในการประกอบอาชีพ มีรายได้สำหรับการดำรงชีพ

การศึกษาเป็นการลงทุนในมนุษย์ โดยเฉพาะหน่วยงานที่เป็นสถานศึกษาด้านจัดการศึกษาที่ต้องลงทุนสูงมาก โดยจะต้องจัดเตรียมอาคารสถานที่ ห้องเรียน ห้องปฏิบัติการ เครื่องมือ และวัสดุอุปกรณ์ และหลักสูตรในแต่ละสาขาวิชา เพื่อให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ ฟังฝน และพัฒนาทักษะ ความสามารถ และทักษะความชำนาญในวิชาชีพขั้นสูงที่ตนได้ฝึกฝนในระหว่างเรียนในสถานศึกษา และได้นำความรู้ทักษะออกไปทดลองฝึกปฏิบัติในสถานประกอบการ นอกจากนี้ยังเป็นการจัดการศึกษาที่มุ่งจะให้ผู้เรียนสำเร็จการศึกษาออกไปประกอบวิชาชีพอย่างมีประสิทธิภาพ

เนื่องจากโดยนัยเชิงปรัชญาการศึกษาแล้วเป็นการศึกษาเพื่อเตรียมคนให้มีความรู้ และทักษะรวมทั้งเจตคติที่จำเป็นเพียงพอต่อการที่จะประกอบอาชีพในสาขาที่ได้ฝึกฝนเล่าเรียนมี ไม่ว่าจะเป็นอาชีพที่ทำงานกับหน่วยงานของรัฐ และภาคเอกชน หรือการประกอบอาชีพอิสระก็ตาม อีกนัยหนึ่ง คือการอาชีวศึกษาเกิดขึ้นภายใต้จุดเน้นด้านการผลิตกำลังคนเพื่อตอบสนองความต้องการของภาครัฐ เอกชน และระบบอุตสาหกรรม และยอมรับกันทั่วไปในกลุ่มผู้เรียนสายอาชีพนั้น มีความจำเป็นอย่างยิ่งว่าการฝึกประสบการณ์วิชาชีพในสาขาที่ศึกษาเป็นการเสริมสร้างคุณลักษณะของนักศึกษาให้เหมาะสมกับความต้องการของสถานประกอบการและเหมาะกับการประกอบอาชีพรวมถึงเป็นแนวทางการพัฒนาบริหารจัดการให้มีประสิทธิภาพต่อไป

สำนักวิชาบัญชี มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย เป็นหน่วยงานจัดการศึกษาในสาขาวิชาบัญชีจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรบัญชีบัณฑิตปรับปรุงปี พ.ศ. 2560 มีจำนวน 139 หน่วยกิต เป็นแนวทางในการจัดการศึกษา เพื่อผลิตบัณฑิตออกสู่ตลาดแรงงานในสาขาวิชาบัญชี โดยเนื้อหาของหลักสูตรกำหนดให้นักศึกษาได้เรียนรู้ในรายวิชาการศึกษาทั่วไป 30 หน่วยกิต และรายวิชาต่างๆ ของวิชาชีพบัญชี จำนวน 104 หน่วยกิต และกำหนดให้นักศึกษาออกฝึกประสบการณ์วิชาชีพบัญชีในสถานประกอบการบัญชี ในชั้นปีที่ 4 ก่อนการสำเร็จการศึกษาจำนวน 5 หน่วยกิต เพื่อเป็นการทดลองฝึกปฏิบัติงานในวิชาชีพบัญชี โดยนำความรู้ที่ได้เรียนรู้ในห้องเรียนและการฝึกปฏิบัติในสถานศึกษาไปใช้ในสถานประกอบการทางบัญชีในหน่วยงานภายนอกทั้งสถานประกอบการหน่วยงานภาครัฐและภาคเอกชน

มีความพึงพอใจต่อคุณลักษณะของผู้เรียนในสาขาบัญชีที่ออกฝึกประสบการณ์วิชาชีพบัญชีหรือไม่ อย่างไร เพื่อสำนักวิชาบัญชีจะได้นำผลการศึกษาไปปรับปรุงพัฒนาหลักสูตรและกระบวนการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาผู้เรียนในสาขาบัญชีให้มีความรู้ ความสามารถและทักษะในวิชาชีพ และสามารถประกอบอาชีพในอนาคตได้อย่างมีประสิทธิภาพ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาความพึงพอใจของสถานประกอบการทางบัญชีต่อคุณลักษณะของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพบัญชี ในด้านความรู้ความสามารถทางวิชาการตามลักษณะงานในสาขาวิชาชีพ ด้านคุณธรรม จริยธรรม จรรยาบรรณในวิชาชีพ และด้านความรู้ความสามารถพื้นฐานที่ส่งผลต่อการทำงาน

แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับความพึงพอใจ

ความหมายของความพึงพอใจ ผู้วิจัยได้ศึกษาเกี่ยวกับความหมายของความพึงพอใจของนักจิตวิทยาและนักมนุษยนิยมหลายท่านเพื่อใช้เป็นแนวทางในการศึกษาความพึงพอใจของครูที่มีต่อพฤติกรรมคุณธรรมและการบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียน อาทิ มอร์ซ(Morse) และ เดวิส (David) อ้างถึงใน สุพัตน์ อัมระนันท์ (2540, หน้า 8) ได้ให้ความหมายของความพึงพอใจไว้สรุปได้ว่า หมายถึงสิ่งที่เกิดขึ้นกับมนุษย์ เมื่อความต้องการพื้นฐานทั้งร่างกายและจิตใจได้รับการตอบสนอง และสามารถลดความตึงเครียดหรือความกระวนกระวาย หรือภาวะไม่สมดุลทางร่างกาย ของมนุษย์ให้น้อยลงหรือหมดไป ทำให้มนุษย์เกิดความพึงพอใจ ส่วน เพาเวลล์ (Powell อ้างถึงใน สุพัตน์ อัมระนันท์, 2540, หน้า 8-9) ได้ให้ความหมายของความพึงพอใจว่า หมายถึงความสามารถของบุคคลในการดำเนินชีวิตอย่างมีความสุข สนุกสนานปราศจากความรู้สึกเป็นทุกข์ ทั้งนี้ไม่ได้หมายความว่าบุคคลจะต้องได้รับการตอบสนองอย่างสมบูรณ์ในทุกๆ สิ่งที่ต้องการ แต่ความพึงพอใจนั้นจะหมายถึงความสุขที่เกิดจากการปรับตัวของบุคคลต่อสิ่งแวดล้อมได้เป็นอย่างดี และทำให้เกิดความสมดุลระหว่างความต้องการของบุคคลกับการได้รับการตอบสนอง ซึ่งสอดคล้องกับ โฮมส์ (Holmes อ้างถึงใน สมรัก ทองสุวิมล, 2541, หน้า 19) ที่กล่าวว่าไว้ว่าความพึงพอใจในชีวิต มีความหมายคล้ายคำว่าความสุข (Happiness) ปราศจากความเครียด (Stress) แต่ กิลเมอร์ (Gilmer, 1966, หน้า 254-255) ได้กล่าวถึงความพึงพอใจว่า หมายถึง ผลของเจตคติต่างๆ ของบุคคลที่มีต่อองค์ประกอบของงานและมีส่วนสัมพันธ์กับลักษณะงานและสภาพแวดล้อมในการทำงาน ซึ่งความพึงพอใจนั้น ได้แก่ รู้สึกว่ามีความสำเร็จในผลงาน ได้รับยกย่องและมีโอกาสก้าวหน้าในการปฏิบัติงาน

จากความหมายของความพึงพอใจตามแนวคิดของบุคคลดังกล่าวมานี้ สรุปว่า ความพึงพอใจของมนุษย์ เป็นความรู้สึกในทางที่ดี หรือในทางบวกต่อสิ่งต่างๆ ที่ผ่านเข้ามาในชีวิตและตอบสนองความต้องการทั้งร่างกาย จิตใจทำให้มนุษย์มีความสุข ความสมหวัง ความสบายทั้งกายและใจ และความพึงพอใจของแต่ละคนขึ้นอยู่กับความสามารถที่จะปรับตัวต่อสิ่งแวดล้อมเพื่อให้เกิดความสมดุลระหว่างความต้องการและการได้รับการตอบสนอง

แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับความพึงพอใจ เพื่อให้ได้มาซึ่งแนวทางในการสร้างความพึงพอใจให้แก่ครู ผู้วิจัยจึงศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับที่มาอันก่อให้เกิดความพึงพอใจขึ้น ดังนี้

อับราฮัม มาสโลว์ (Abraham H. Maslow อ้างถึงในสุทธิ ทองประดิษฐ์, 2533, หน้า 108-111) และนราสมประสงค์ (2536, หน้า 134-135) มาสโลว์เป็นนักจิตวิทยาและนักมนุษยนิยม ที่กล่าวถึง ความต้องการและความ พึงพอใจของมนุษย์ ซึ่งนำประสบการณ์ที่ได้จากการเป็นนักจิตวิทยาและผู้ให้คำปรึกษามาเป็นพื้นฐานในการเสนอทฤษฎีแรงจูงใจ (Need Hierarchy Theory) ที่อธิบายถึงพฤติกรรมของมนุษย์ว่าจะมีความต้องการตามลำดับชั้น 5 ชั้น ดังนี้

1. ความต้องการทางร่างกาย (Physiological Needs) เป็นความต้องการขั้นพื้นฐานที่สำคัญที่สุด เพื่อให้ดำรงชีวิตอยู่ได้ เช่น อาหาร อากาศ น้ำดื่ม ที่อยู่อาศัย เครื่องนุ่งห่ม ยารักษาโรค ความต้องการทางเพศ ความต้องการพักผ่อน เป็นต้น

2. ความต้องการความปลอดภัยและความมั่นคง (Safety and Security Needs) เป็นความต้องการความปลอดภัยและมั่นคงทั้งทางร่างกาย เช่น ต้องการได้รับการคุ้มครองปกป้องต้องการกฎระเบียบและกฎหมาย ต้องการเป็นอิสระส่วนตน ต้องการดูแลรักษาเมื่อเจ็บป่วยและความปลอดภัย และความมั่นคงทางเศรษฐกิจ เช่น ต้องการซื้อขายแลกเปลี่ยนต้องการทำงานที่มีความมั่นคงปลอดภัยต้องการมีเสถียรภาพ เป็นต้น

3. ความต้องการสังคม (Social Needs) เป็นความต้องการที่เป็นทั้งผู้ให้และผู้รับจากสังคม ถ้าไม่ได้รับความพึงพอใจในขั้นนี้จะเกิดความรู้สึกโดดเดี่ยว อ้างว้าง ว่าเหว ถูกตัดออกหรือถูกปฏิเสธจากสังคมซึ่งมาสโลว์เห็นว่าสามารถทำให้เกิดผลต่อเนื่องไปถึงการปรับตัวที่ไม่ดีในสังคมได้

4. ความต้องการยอมรับนับถือ (Esteem Needs) เป็นความต้องการเกียรติยศ ชื่อเสียงการยอมรับนับถือจากคนอื่นและการยอมรับนับถือตนเองเคารพตนเอง อาจแบ่งได้ 2 ประเภท คือ การยอมรับนับถือภายในตน เช่น ความต้องการสัมฤทธิ์ผล ความต้องการมีความสามารถ (Competence) ความภาคภูมิใจในคุณภาพของงานที่ทำงานจะช่วยให้เกิดการยอมรับนับถือในตนเองมากขึ้น และการยอมรับนับถือตนเองภายนอก เช่น การได้รับความสนใจ การมีผู้อื่นยอมรับตามการยอมรับจากผู้อื่น เป็นต้น

5. ความต้องการความสำเร็จสูงสุดแห่งตน (Self-Actualization Needs) เป็นความต้องการพัฒนาตนเองตามศักยภาพสูงสุด ได้แสดงออกซึ่งทักษะ และความเป็นเลิศในบางสิ่งบางอย่างที่ตนมี

และมีอารมณ์ที่แสดงออกถึงบุคลิกภาพที่สมบูรณ์ เป็นกระบวนการที่ไม่มีการสิ้นสุด นั่นคือ เมื่อมีความรู้สึก (Sense) ว่าตนถึงจุดหมายปลายทางสุดท้าย (Ultimate Goal) แล้วก็จะมิเป้าหมายต่อไปเรื่อยๆ ตามศักยภาพของตน ความต้องการในขั้นนี้ไม่อาจสามารถอธิบายได้อย่างสมบูรณ์เพียงพอเหมือนกับความต้องการในขั้นอื่นๆ เพราะความต้องการความสำเร็จสูงสุดแห่งตนมีแนวโน้มว่าบุคคลจะมีศักยภาพที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมความสำเร็จแห่งตนเพิ่มขึ้นเรื่อยๆ

แมคเคลินแลนด์ (David McClelland อ้างถึงในวิโรจน์ สารรัตน์, 2542, หน้า 99-100) และ นรา สมประสงค์, 2536, หน้า 141-144) เชื่อว่า มนุษย์ทุกคนมีความต้องการเหมือนกัน เพียงแต่มีขนาด มากน้อยต่างกันเท่านั้น ความต้องการเป็นการเรียนรู้หรือได้รับมาจากการมีประสบการณ์ในวัฒนธรรม นั้นๆ ความต้องการเกิดจากการเรียนรู้เหล่านี้จะเป็นพฤติกรรมที่มีอิทธิพลต่อการรับรู้สถานการณ์ และจูงใจให้ไปสู่เป้าหมาย คนที่มีความต้องการจะมีพฤติกรรมแตกต่างไปจากคนที่ไม่ต้องการ โดยแบ่งลักษณะของความต้องการออกเป็น 3 ประเภท ดังนี้

1. ความต้องการสัมฤทธิ์ผล (Needs for Achievement) หรือ NACH เป็นความต้องการ ที่เป็นพฤติกรรมที่จะกระทำการใดๆให้เป็นผลสำเร็จดีเลิศตามมาตรฐาน เป็นแรงขับที่นำไปสู่การแข่งขันสู่ ความเป็นเลิศ บุคคลที่มีความต้องการสัมฤทธิ์ผลมีลักษณะเด่น 5 ประการ ดังนี้

1.1 เป็นผู้มีความปรารถนาอย่างแรงกล้าที่จะรับผิดชอบต่อการทำงาน หรือการหาทาง แก้ปัญหาและมีแนวโน้มที่จะทำงานคนเดียวมากกว่าทำงานกับคนอื่น แต่ถ้านั้นต้องการคนช่วย ก็มีแนวโน้มจะเลือกคนมาช่วยโดยพิจารณาจากความสามารถมากกว่าความสัมพันธ์ส่วนตัว

1.2 เป็นผู้ที่มีแนวโน้มจะตั้งเป้าหมายในระดับค่อนข้างยาก และกล้าเสี่ยงพอสมควรในกรณี ที่ต้องใช้ความสามารถแต่ไม่อาศัยโชค

1.3 เป็นผู้มีความปรารถนาแรงกล้าในการย้อนกลับมาดูการกระทำของตนว่า ประสบความสำเร็จหรือล้มเหลว

1.4 เป็นผู้มีความสันทัดในการจัดระบบงาน มีการคาดการณ์ล่วงหน้า

1.5 เป็นผู้ที่แข่งขันหรือกระทำการแปลกๆ ใหม่ๆ อันจะทำให้ตนรู้สึกว่าได้ประสบผลสำเร็จ ขอบงานที่ท้าทายความสามารถ

2. ความต้องการสัมพันธ์ (Needs of Affiliation) หรือ NAFF เป็นความปรารถนาที่จะสร้าง มิตรภาพและมีความสัมพันธ์อันดีกับผู้อื่น บุคคลที่ต้องการสัมพันธ์ มีลักษณะเด่น ดังนี้

2.1 มีความปรารถนาอย่างแรงกล้าที่จะได้รับความอบอุ่น และการรับรองจากผู้อื่น

2.2 มีแนวโน้มที่จะคล้อยตามความประสงค์หรือปทัสถานของผู้อื่นเมื่อได้รับความกดดัน

2.3 มีความสนใจเอาใจใส่กับความรู้สึกของคนอื่นอย่างจริงจัง

3. ความต้องการอำนาจ (Needs for Power) หรือ NPOW เป็นความต้องการควบคุมผู้อื่น มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมของผู้อื่นและมีความรับผิดชอบผู้อื่น ผู้ที่มีความต้องการสูงทางด้านอำนาจ จะมีลักษณะ ดังนี้

3.1 อายกมีอิทธิพลและนำผู้อื่น

3.2 อายกทำการควบคุมผู้อื่น

3.3 ผูกติดอยู่กับความสำคัญของผู้นำและผู้ตาม

3.4 ชอบแนะนำ ให้ความคิดเห็น ประเมินและพยายามที่จะให้ผู้อื่นเป็นไปตามที่ตนคิด

ปัจจัยที่ส่งผลให้เกิดความพึงพอใจ จากแนวคิดและทฤษฎีที่กล่าวมาข้างต้น จะเห็นได้ว่ามนุษย์จะเกิดความพึงพอใจก็ต่อเมื่อความต้องการของเขาได้รับการตอบสนอง ซึ่งมีทั้งด้านร่างกายและจิตใจ ดังนั้น ผู้วิจัยจึงศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับปัจจัยหรือสิ่งที่จะส่งผลให้มนุษย์เกิดความพึงพอใจ โดยมีผู้เสนอแนวคิดที่น่าสนใจไว้ ดังนี้

กิลเมอร์ (Gilmer, 1971, หน้า 255) กล่าวถึง องค์ประกอบที่มีผลต่อความพึงพอใจในการทำงานไว้ 10 ประการ คือ

1. ลักษณะการงานที่ทำ (Intrinsic Aspect of the Job) เป็นองค์ประกอบที่สัมพันธ์กับความรู้ความสามารถของผู้ปฏิบัติงาน กล่าวคือ หากผู้ปฏิบัติงานได้ทำงานตามที่เขานัดก็จะเกิดความพอใจ

2. การนิเทศงาน (Supervision) มีส่วนสำคัญที่ทำให้ผู้ทำงานมีความรู้สึกพอใจหรือไม่พอใจการนิเทศเป็น สาเหตุที่ทำให้เกิดการขาดงาน หรือลาออกจากงานได้

3. ความมั่นคงในงาน (Security) ได้แก่ ความมั่นคงในการทำงาน ได้ทำงานตามหน้าที่อย่างเต็มความสามารถ การได้รับความเป็นธรรมจากผู้บังคับบัญชา คนที่มีความรู้น้อยหรือขาดความรู้ย่อมเห็นความมั่นคงในงานมีความสำคัญสำหรับเขามาก แต่คนที่มีความรู้สูงจะรู้สึกว่าไม่มีความสำคัญมากนัก และในคนที่มีความรู้สูงจะต้องการความมั่นคงความปลอดภัยสูงขึ้น

4. เพื่อนร่วมงานและการดำเนินงานภายใน (Company and Management) ได้แก่ ความพอใจต่อเพื่อนร่วมงาน ชื่อเสียงของสถาบัน การดำเนินงานภายในสถาบัน ซึ่งพบว่าคนอายุมากมีความต้องการในเรื่องนี้สูงกว่าคนอายุน้อย

5. สภาพการทำงาน (Working Condition) ได้แก่ แสง เสียง อากาศ ห้องอาหารห้องสุขาชั่วโมงการทำงาน มีงานวิจัยหลายเรื่องแสดงว่า สภาพการทำงานมีความสำคัญสำหรับผู้หญิงมากกว่าผู้ชาย

6. ค่าจ้าง (Wages) ได้แก่ ค่าตอบแทนหรือค่าแรงในการทำงาน เช่น เงินเดือน

7. ความก้าวหน้าในการทำงาน (Advancement) เช่น การได้เลื่อนตำแหน่งสูงขึ้น การได้รับสิ่งตอบแทนจากความสามารถในการทำงาน

8. ลักษณะทางสังคม (Social Aspect of the Job) ถ้างานใดมีผู้ปฏิบัติงานร่วมกันทำงานอย่างมีความสุข ก็จะเกิดความพอใจในงานนั้น

9. การติดต่อสื่อสาร (Communication) ทั้งภายในและภายนอกหน่วยงานการติดต่อมีความสำคัญมากสำหรับผู้ที่มีการศึกษา

ผลตอบแทนที่ได้รับจากการทำงาน (Benefits) เช่น เงินบำเหน็จตอบแทนเมื่อออกจากงาน การบริการและการรักษาพยาบาล สวัสดิการ อาหาร ที่อยู่อาศัย วันหยุด เป็นต้น

คุณลักษณะของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพ

ความหมายของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพ หมายถึง ผู้ที่ได้รับอนุมัติให้ออกฝึกประสบการณ์วิชาชีพในสาขาวิชาที่ศึกษาจากสถานศึกษาโดยเป็นผู้ที่มีคุณสมบัติครบถ้วนตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรที่ได้รับอนุมัติจากสภามหาวิทยาลัยในแต่ละแห่ง

คุณลักษณะด้านวิชาการ การผลิตกำลังคนตามหลักสูตร ซึ่งเป็นหลักสูตรที่จบในตัวเอง ผู้สำเร็จการศึกษาในหลักสูตรสามารถที่จะประกอบอาชีพได้ หรือศึกษาต่อก็ได้ การที่หลักสูตรมีลักษณะที่จบในตนเอง มุ่งหวังให้ผู้สำเร็จการศึกษาออกไปประกอบอาชีพหรือเข้าสู่ความต้องการของสถานประกอบการ โดยมุ่งหมายของหลักสูตรดังนี้

1. เพื่อให้มีความรู้และประสบการณ์ สามารถปฏิบัติงานได้
2. เพื่อให้มีเจตคติที่ดีต่อสัมมาอาชีพ มีความภาคภูมิใจและมั่นใจในวิชาชีพที่เรียน
3. เพื่อพัฒนาทางด้านวินัยในการทำงาน มีจรรยาในวิชาชีพ มีความซื่อสัตย์สุจริตความมั่นใจเพียรความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ความรับผิดชอบในการทำงาน ความมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี และสามารถในการตัดสินใจและแก้ไขปัญหา

จุดมุ่งหมายของหลักสูตรดังกล่าวมานี้ จึงเป็นตัวบ่งชี้ได้ว่าต้องการให้เรียนสายวิชาชีพในระดับปริญญาตรี ได้รับการปลูกฝังการเป็นผู้ปฏิบัติงานในระดับของหัวหน้างานขั้นต้นได้เป็นอย่างดี สามารถที่จะปฏิบัติงานได้ และในขณะเดียวกันสามารถที่จะสั่งการได้ เป็นผู้ติดต่อประสานงานได้ ควบคุม ติดตาม ประเมินผลงานได้ มีการตัดสินใจที่ดี มีความคิดสร้างสรรค์ สามารถแก้ไขปัญหาได้ดี รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น เป็นที่ยอมรับพร้อมทั้งเข้ากับบุคคลอื่นได้ มีความเข้าใจในภาษาและสื่อความได้อย่างถูกต้องรู้จักใช้เทคโนโลยีใหม่ๆ ตลอดจนสามารถนำความรู้ที่ได้ไปประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์ต่องานในหน้าที่เป็นอย่างดี และมีการคิดค้นแสวงหาความรู้ใหม่ๆ เพื่อเติมตลอดเวลา ด้วยเหตุนี้คุณลักษณะอย่างหนึ่งของผู้สำเร็จการศึกษาสายวิชาชีพจะมี คือ คุณลักษณะด้านวิชาการ

การจัดการศึกษาหรือการบริหารการศึกษานั้น งานที่เป็นภารกิจที่สำคัญของการจัดการศึกษาก็คือ งานด้านวิชาการนั้น หมายถึง งานที่ฝ่ายบริหารและผู้สอนจะต้องให้ความรู้ด้านวิชาการแก่ผู้เรียน ความสำคัญของงานวิชาการไว้ว่า งานวิชาการเป็นหลักของการบริหารสถานศึกษา ไม่ว่าสถานศึกษาจะเป็นประเภทใด มาตรฐานและคุณภาพของสถานศึกษาจะปรากฏได้จากผลงานด้านวิชาการ เนื่องจากการเกี่ยวข้องกับหลักสูตร

การจัดโปรแกรม การศึกษาและการจัดการการเรียนการสอนเกี่ยวข้องกับผู้บริหารสถานศึกษาและบุคลากรทุกระดับของสถานศึกษา

การฝึกประสบการณ์การเรียนด้านสายวิชาชีพน่าจะให้เห็นช่องทางในการประกอบอาชีพ ให้รู้จักตนเอง รู้จักสภาพสังคม และสิ่งแวดล้อม รู้ในแง่วิชาการการวิเคราะห์ การแก้ปัญหาด้วยการวิชาการ หลักการและเหตุผล รู้จักผสมผสานความรู้ทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีทางศิลปะ และทางสังคมศาสตร์ เพื่อนำปรับปรุงคุณภาพชีวิตขณะเดียวกัน การสอนนักศึกษาชั้นนั้นจะต้องสอนให้ เป็นคนที่คิดและวิจารณ์เป็นใช้วิธีการทางวิทยาศาสตร์ในการแสวงหาข้อเท็จจริงประกอบการแก้ปัญหาอย่างมีเหตุผล เพื่อการตัดสินใจอย่างถูกต้องในการดำเนินชีวิตประจำวัน

คุณลักษณะด้านวิชาชีพ การจัดการศึกษาด้านวิชาชีพเป็นการจัดการศึกษาเพื่ออาชีพหรือเพื่อประกอบอาชีพในสาขาต่างๆ ตามความรู้ ความถนัดเมื่อเป็นผู้สำเร็จการศึกษาจำเป็นจะต้องมีความรู้ ความถนัดทางวิชาชีพที่ตนเองศึกษาเล่าเรียน และจะต้องเป็นความรู้ความถนัดในวิชาชีพ สามารถนำไปใช้ในการประกอบอาชีพได้จนประสบความสำเร็จ

การมีความรู้ทางวิชาชีพนั้นไม่เพียงแต่รู้ภาคทฤษฎี แต่ต้องมีความรู้ในทางปฏิบัติจริงมีความรู้เกี่ยวกับอุปกรณ์เครื่องมือ เครื่องใช้ ตลอดจนเทคโนโลยีต่างๆ ที่ทันสมัย สามารถใช้อุปกรณ์เครื่องมือเหล่านั้นได้อย่างมีประสิทธิภาพตลอดจนสามารถที่จะเกิดแนวความคิดในการพัฒนาความรู้ทางวิชาชีพของตนให้ก้าวหน้า และก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่องานที่รับผิดชอบ ต้องหมั่นฝึกฝนวิชาชีพให้มีความเชี่ยวชาญ สามารถปฏิบัติจริงได้ เมื่อเกิดการเรียนรู้จากประสบการณ์จนมีความเข้าใจสามารถเป็นเกณฑ์เกิดการเรียนรู้จากประสบการณ์ จนมีความเข้าใจ ให้เกิดความรู้ต่างๆ ในสาขาที่เรียน และสร้างความมั่นใจจนสามารถนำไปใช้ในชีวิตจริงได้

คุณลักษณะด้านจริยธรรมและคุณธรรม หมายถึง การประพฤติปฏิบัติหรือพฤติกรรมที่ได้แสดงออกสิ่งที่ดีงาม ถือปฏิบัติเป็นประจำ ประสงค์ที่จะปฏิบัติต่อตนเอง ต่อผู้อื่นและต่อสังคม เช่น ความอดทน ความมีวินัย ความซื่อสัตย์สุจริต ความมีน้ำใจ เจตคติที่ถูกต้อง ความเสียสละ การบำเพ็ญประโยชน์ ต่อส่วนร่วมซึ่งหลักจริยธรรมและคุณธรรมนี้จะต้องประกอบกันทั้งความรู้สึทางจิตใจและการปฏิบัติทางกาย คุณธรรมของผู้สำเร็จการศึกษา ควรมี 17 ประการ ดังนี้ 1) ความยุติธรรม 2) ความซื่อสัตย์สุจริต 3) ความจงรักภักดี 4) มีความเมตตากรุณา 5) มีความอดทน อดกลั้น 6) มีความกตัญญูกตเวทิตี 7) ละชั่ว ประพฤติดี 8) ไม่เบียดเบียนประทุษร้ายต่อคนและสัตว์ 9) ไม่เห็นแก่ได้ มีความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ และเสียสละ เห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวมยิ่งกว่าประโยชน์ส่วนตน 10) คุณค่าเฉพาะตัว 11) ทักษะในการแก้ปัญหาและตัดสินใจ 12) ความสัมพันธ์กับผู้อื่น 13) ทักษะในการสื่อสาร 14) ลักษณะเกี่ยวกับงาน 15) สุขนิสัยและความปลอดภัยในการทำงาน 16) มีวุฒิภาวะ และ 17) ความผูกพันรับผิดชอบงาน นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพจะต้องมีจริยธรรม และคุณธรรมเป็นคุณลักษณะประจำตัว เพราะคุณธรรมจริยธรรมจะมีผลต่ออาชีพการงาน ต่อตัวเองและสังคม ในปัจจุบันนักศึกษาฝึกประสบการณ์

วิชาชีพจะมีความรู้ ความสามารถ ทักษะในการปฏิบัติเพียงอย่างเดียวไม่ได้ จำเป็นจะต้องมีจริยธรรม คุณธรรมควบคู่ไปด้วย และฝึกคุณธรรม จริยธรรม ให้เป็นลักษณะนิสัยประจำตัวที่ต้องมี ขาดไม่ได้ อันเป็นผลต่อความสำเร็จ ทั้งหน้าที่การงานและการดำรงชีวิตประจำวัน ด้วยเหตุนี้คุณลักษณะด้านจริยธรรมและคุณธรรมของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพจะต้องประกอบด้วย ความซื่อสัตย์ ความเสียสละ ถือประโยชน์ส่วนรวมเป็นใหญ่ปฏิบัติกฎระเบียบ รักษาวินัยของหน่วยงาน มีความอดทน เป็นผู้ตรงต่อเวลา มีความรับผิดชอบสูง มีความยุติธรรม มีน้ำใจ มีเหตุผลมีผลเป็นสัจธรรม สร้างสรรค์และรักษา สภาพแวดล้อมของหน่วยงานและสังคม

วิธีการศึกษา

การวิจัยเรื่องความพึงพอใจของผู้บริหารสถานประกอบการต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพบัญชี ของสำนักวิชาบัญชี มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย ผู้วิจัยได้ดำเนินการและนำเสนอวิธีการวิจัยตามลำดับ ดังนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ที่ใช้ในการศึกษาคั้งนี้ คือสถานประกอบการวิชาชีพบัญชี ผู้ให้ข้อมูลคือผู้บริหารของสถานประกอบการวิชาชีพบัญชี จำนวน 50 แห่ง โดยเลือกเจาะจงตามที่นักศึกษาออกฝึกประสบการณ์วิชาชีพบัญชีในปีการศึกษา 2561 ภาคเรียนที่ 2 และเก็บข้อมูลในช่วงมีนาคม 2561

เครื่องมือในการวิจัย ใช้แบบสอบถามเก็บข้อมูล โดยแบ่งเป็น 3 ตอนคือ ตอนที่ 1) ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 7 ข้อ ได้แก่ เพศ อายุ การศึกษา ตำแหน่งงาน ประสบการณ์ทำงาน ประเภทหน่วยงาน และระยะเวลาฝึกงานที่เหมาะสม ตอนที่ 2) ความพึงพอใจของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพบัญชี โดยใช้มาตรวัดแบบ Likert scale ประเมินค่า 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด โดยแบ่งเป็น 3 ลักษณะ คือ ความรู้ความสามารถพื้นฐานในการทำงาน ความรู้ความสามารถและทักษะในวิชาชีพ และคุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณวิชาชีพ และตอนที่ 3) ข้อเสนอแนะการวิจัยเป็นคำถามปลายเปิดจากผู้บริหารสถานประกอบการวิชาชีพบัญชีในเขตจังหวัดเชียงราย

วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามวิเคราะห์โดยการแจกแจงความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage) ตอนที่ 2 คำถามเกี่ยวกับความพึงพอใจของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีต่อคุณลักษณะของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพบัญชี วิเคราะห์โดยใช้การหาค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) และตอนที่ 3 วิเคราะห์โดยการแจกแจงความถี่ (Frequency)

ผลการศึกษา

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามพบว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงจำนวน 31 คน คิดเป็นร้อยละ 62 อายุของผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มี อายุ 25 – 30 ปี จำนวน 20 คน คิดเป็นร้อยละ 40 มีวุฒิการศึกษาปริญญาตรี จำนวน 47 คน คิดเป็นร้อยละ 94 ตำแหน่งงานส่วนใหญ่เป็นผู้จัดการจำนวน 23 คน คิดเป็นร้อยละ 46 มีประสบการณ์ในการทำงาน ส่วนใหญ่ตั้งแต่ 6-10 ปี จำนวน 35 คน คิดเป็นร้อยละ 70 ประเภทหน่วยงานส่วนใหญ่เป็นองค์กรรัฐ จำนวน 17 หน่วยงาน คิดเป็นร้อยละ 34 หน่วยงานเอกชน จำนวน 14 หน่วยงาน คิดเป็นร้อยละ 28 ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีความเห็นว่าระยะเวลาฝึกงานที่เหมาะสม 2-3 เดือน จำนวน 23 คน คิดเป็นร้อยละ 46

ตอนที่ 2 แสดงผลการวิจัย ด้านความรู้ความสามารถพื้นฐานในการทำงาน ความรู้ความสามารถและทักษะวิชาชีพบัญชี และส่วนที่คำถามปลายเปิด ดังแสดงในตารางที่ 1-4 ดังนี้

ตารางที่ 1 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความพึงพอใจในความรู้ความสามารถพื้นฐานที่ส่งผลต่อการทำงาน

ด้านความรู้ความสามารถพื้นฐานที่ส่งผลต่อการทำงาน	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ระดับความพึงพอใจ
1. มีความตั้งใจและความใส่ใจในงาน	4.08	1.03	มาก
2. มีใจรักและเอาใจใส่ในงานที่รับผิดชอบ	3.96	0.87	มาก
3. ปฏิบัติงานตามกฎระเบียบของหน่วยงาน	4.12	0.82	มาก
4. ทำงานที่ได้รับมอบหมายเป็นอย่างดี	3.98	0.89	มาก
5. มีความรับผิดชอบในหน้าที่	3.80	0.90	มาก
6. มีภาวะการเป็นผู้นำ	3.84	1.02	มาก
7. ได้รับความเชื่อถือยอมรับจากผู้ร่วมงาน	3.54	1.01	มาก
8. มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์	3.58	0.93	มาก
9. มีความสนใจเข้าร่วมกิจกรรมเพื่อพัฒนาวิชาชีพ	4.08	0.85	มาก
10. ศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมอยู่เสมอ	4.06	0.79	มาก
11. ยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น	3.72	1.01	มาก
12. มีความละเอียด รอบคอบในการปฏิบัติงาน	3.90	0.76	มาก
13. มีความเชื่อมั่นในตนเอง	3.94	0.89	มาก
14. มีมนุษยสัมพันธ์ดี	3.10	0.73	ปานกลาง
15. มีระเบียบวินัยในการทำงานดี	3.58	1.07	มาก
16. มีมารยาทเหมาะสมกับกาลเทศะ	3.82	1.10	มาก
17. แต่งกายสะอาด เรียบร้อย	3.82	1.00	มาก
รวมเฉลี่ย	3.82	0.11	มาก

จากตารางที่ 1 พบว่าสถานประกอบการทางวิชาชีพบัญชีส่วนใหญ่มีความพึงพอใจในความรู้ความสามารถพื้นฐานที่ส่งผลต่อการทำงานของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพบัญชี โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากมีค่าเฉลี่ย 3.82 (\bar{X} =3.82) และเมื่อพิจารณารายการที่ค่าระดับความพึงพอใจสูงสุด 3 ลำดับ ได้แก่ การปฏิบัติตามตามกฎระเบียบของหน่วยงาน (\bar{X} =4.12) มีความตั้งใจและความใส่ใจในงาน (\bar{X} =4.08) มีความสนใจเข้าร่วมกิจกรรมเพื่อพัฒนาวิชาชีพ (\bar{X} =4.08) ตามลำดับ

ตารางที่ 2 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความพึงพอใจในความรู้ความสามารถทางวิชาการตามลักษณะงานในวิชาชีพบัญชี

ด้านความรู้ความสามารถทางวิชาการตามลักษณะงาน ในสาขาวิชาชีพ	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน	ระดับความ พึงพอใจ
1. มีความรู้ทางทฤษฎีเพียงพอในการปฏิบัติงาน	4.56	0.61	มากที่สุด
2. มีความรู้ความเข้าใจในงานและหน้าที่	4.22	1.05	มากที่สุด
3. มีการวางแผนที่เหมาะสม	4.38	0.72	มากที่สุด
4. การปฏิบัติตามแผนงานที่กำหนดไว้	3.92	1.05	มาก
5. มีการปรับปรุงการทำงานเพื่อแก้ไขข้อบกพร่อง	3.94	1.08	มาก
6. การตัดสินใจแก้ปัญหาเฉพาะหน้าได้ดี	4.02	0.94	มาก
รวมเฉลี่ย	4.17	0.20	มาก

จากตารางที่ 2 พบว่าความพึงพอใจของสถานประกอบการวิชาชีพบัญชี ส่วนใหญ่มีความพึงพอใจในความรู้ความสามารถ และทักษะในงานตามสาขาวิชาชีพบัญชี โดยรวมในระดับมากมีค่าเฉลี่ย 4.17 (\bar{X} = 4.17) และเมื่อพิจารณารายละเอียดรายการที่ค่าระดับความพึงพอใจสูงสุด 3 ลำดับแรก ได้แก่ มีความรู้ทางทฤษฎีเพียงพอในการปฏิบัติงาน (\bar{X} = 4.56) มีการวางแผนที่เหมาะสม (\bar{X} = 4.38) ความรู้ความเข้าใจในงานและหน้าที่ (\bar{X} = 4.22) ตามลำดับ

ตารางที่ 3 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความพึงพอใจในด้านคุณธรรม จริยธรรม จรรยาบรรณในวิชาชีพ

ด้านคุณธรรม จริยธรรม จรรยาบรรณในวิชาชีพ	ค่าเฉลี่ย	ส่วน	ระดับ
		เบี่ยงเบน มาตรฐาน	ความพึง พอใจ
1. อุทิศตนในการทำงาน	3.96	0.92	มาก
2. มีความเอื้อเฟื้อต่อผู้อื่น	4.06	0.98	มาก
3. ยึดมั่นในหลักจรรยาบรรณแห่งวิชาชีพ	3.78	0.93	มาก
4. มีความอดทนในการทำงานดี	3.90	1.01	มาก
5. ขยันหมั่นเพียรหาความรู้อยู่เสมอ	3.88	0.96	มาก
6. มีความซื่อสัตย์ในหน้าที่การงานดี	3.76	1.12	มาก
7. มีความเมตตากรุณาต่อเพื่อนร่วมงานเป็นอย่างดี	3.76	1.06	มาก
8. มีความรับผิดชอบต่อหน้าที่การงาน	3.92	1.14	มาก
9. ให้ความร่วมมือในการทำงานเป็นอย่างดี	3.82	0.75	มาก
รวมเฉลี่ย	3.87	0.12	มาก

จากตารางที่ 3 พบว่าความพึงพอใจของสถานประกอบการวิชาชีพบัญชีส่วนใหญ่มีความพึงพอใจในคุณธรรม จริยธรรมและจรรยาบรรณในวิชาชีพ โดยรวมในระดับมากมีค่าเฉลี่ย 3.87 ($\bar{X} = 3.87$) และเมื่อพิจารณารายละเอียดรายการที่ค่าระดับความพึงพอใจสูงสุด 3 ลำดับแรกได้แก่ มีความเอื้อเฟื้อต่อผู้อื่น ($\bar{X} = 4.06$) อุทิศตนในการทำงาน ($\bar{X} = 3.96$) มีความรับผิดชอบต่อหน้าที่การงาน ($\bar{X} = 3.92$) ตามลำดับ

ตารางที่ 4 สรุปความพึงพอใจของสถานประกอบการวิชาชีพบัญชีต่อคุณลักษณะของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพบัญชี

คุณลักษณะของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพบัญชี	ค่าเฉลี่ย	ส่วน	ระดับความพึง
		เบี่ยงเบน มาตรฐาน	พอใจ
1. ด้านความรู้ความสามารถพื้นฐานที่ส่งผลต่อการทำงาน	3.82	0.11	มาก
2. ด้านความรู้ความสามารถทางวิชาการตามลักษณะงานในสาขาวิชาชีพ	4.17	0.20	มาก
3. ด้านคุณธรรม จริยธรรม จรรยาบรรณในวิชาชีพ	3.96	0.92	มาก
รวมเฉลี่ยทั้งหมด	3.95	0.05	มาก

อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยความพึงพอใจของสถานประกอบการวิชาชีพทางบัญชีที่มีต่อคุณลักษณะของศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพบัญชี ของสำนักวิชาบัญชี มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ จำนวน 50 แห่ง ในปีการศึกษา 2561 ผลการศึกษาพบว่า โดยภาพรวมทั้งสามด้านมีความพึงพอใจอยู่ระดับมากมีค่าเฉลี่ย 3.95 ($\bar{X}=3.95$) และเมื่อพิจารณารายละเอียดรายการที่ค่าระดับความพึงพอใจเรียงตามลำดับสูงสุดสามด้าน ได้แก่ ด้านความรู้ความสามารถทางวิชาการตามลักษณะงานในสาขาวิชาชีพมีค่าเฉลี่ย 4.17 ($\bar{X}=4.17$) ด้านคุณธรรม จริยธรรม จรรยาบรรณในวิชาชีพ มีค่าเฉลี่ย 3.87 ($\bar{X}=3.87$) และด้านความรู้ความสามารถพื้นฐานที่ส่งผลต่อการทำงานมีค่าเฉลี่ย 3.81 ($\bar{X}=3.82$) ตามลำดับ

ด้านความรู้ความสามารถทางวิชาการตามลักษณะงานในสาขาวิชาชีพ

ด้านความรู้ความสามารถทางวิชาการตามลักษณะงานในสาขาวิชาชีพมีสถานประกอบการวิชาชีพบัญชีมีความพึงพอใจต่อคุณลักษณะของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพชั้นสูงในระดับมาก และให้ความสำคัญมากที่สุดในการมีความรู้ทางทฤษฎีที่เพียงพอในการปฏิบัติงาน มีการวางแผนที่เหมาะสม และมีความรู้และความเข้าใจงานในหน้าที่ของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีตามที่หลักสูตรได้ให้ความสำคัญ ต้องการให้ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจงานในหน้าที่ รู้หลักทฤษฎีในการปฏิบัติงานในวิชาชีพและวางแผนงานอย่างเป็นระบบได้ สิ่งที่ต้องปรับปรุงในปัจจุบันนี้สถาบันการศึกษาจะต้องสร้างความมุ่งมั่นให้ผู้เรียนมีความมุ่งมั่นที่จะปฏิบัติงานตามแผนให้สำเร็จได้ด้วย อาจจะเป็นเนื่องจากการฝึกปฏิบัติงานในวิชาชีพอาจจะมีส่วนช่วงเวลา 2-3 เดือน ซึ่งอาจจะสั้นเกินไปที่จะทำให้งานที่วางแผนบรรลุเป้าหมายได้

ด้านคุณธรรม จริยธรรม จรรยาบรรณในวิชาชีพ

สถานประกอบการวิชาชีพบัญชีมีความพึงพอใจในคุณลักษณะของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพชั้นสูงด้านคุณธรรม จริยธรรม จรรยาบรรณในวิชาชีพอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายละเอียดในด้านนี้พบว่า ผู้ประกอบการวิชาชีพบัญชีให้ความสำคัญในด้านความเอื้อเฟื้อต่อผู้อื่น การอุทิศตนในการทำงาน ความรับผิดชอบต่องานในหน้าที่ มีความอดทนต่อการทำงานดี มีความขยันหมั่นเพียรหาความรู้อยู่เสมอ และให้ความร่วมมือในการทำงานกับสถานประกอบการวิชาชีพบัญชีเป็นอย่างดี สอดคล้องกับความต้องการของหลักสูตรที่กำหนดให้ผู้เรียนในสาขาวิชาชีพจะต้องมีจริยธรรมและจรรยาบรรณในวิชาชีพเพื่อสถานประกอบการวิชาชีพบัญชีจะได้ยอมรับและรับเป็นพนักงานขององค์กร เมื่อสำเร็จการศึกษา แต่สิ่งที่สถานศึกษาจะต้องพัฒนาเพิ่มความเมตตา กรุณาต่อเพื่อนร่วมงาน และความซื่อสัตย์ในหน้าที่การงาน ซึ่งเป็นสิ่งที่จำเป็นและสำคัญในวิชาชีพบัญชี

ด้านความรู้ความสามารถพื้นฐานที่ส่งผลต่อการทำงาน

ในด้านความรู้ความสามารถพื้นฐานที่ส่งผลต่อการทำงานของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพชั้นสูงมีสถานประกอบการวิชาชีพบัญชีมีความพึงพอใจในระดับมาก และเมื่อพิจารณารายละเอียดในด้านนี้พบว่า

ความพึงพอใจในด้านการปฏิบัติตามกฎระเบียบของหน่วยงาน มีความตั้งใจและความใส่ใจในงาน มีความสนใจเข้าร่วมกิจกรรมเพื่อพัฒนาวิชาชีพ ศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมอยู่เสมอ และทำงานที่ได้รับมอบหมายเป็นอย่างดี นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพบัญชีเมื่อเข้าไปฝึกงานเป็นครั้งแรกในสถานประกอบการย่อมต้องศึกษาเรียนรู้และปฏิบัติตามกฎระเบียบอย่างเคร่งครัด เพื่อให้สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นในสำนักงานได้ดี และมีความสนใจใส่ใจในงานที่ได้รับมอบหมายจากบุคลากรที่เลี้ยงในการฝึกงาน เป็นการสร้างความประทับใจให้กับสถานประกอบการที่ตนเองฝึกทำงาน สร้างความพึงพอใจและชื่อเสียงให้กับสถาบันการศึกษา แต่มีด้านที่สถานศึกษาจะต้องพัฒนาให้นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพบัญชีเพิ่มเติมคือ ด้านมนุษยสัมพันธ์กับผู้ร่วมงาน และผู้ที่เกี่ยวข้องในงาน ด้านได้รับความเชื่อถือยอมรับจากผู้ร่วมงาน และการมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ซึ่งเป็นสิ่งสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องให้ความสำคัญในการอบรมเพิ่มเติมให้นักศึกษาทุกคนมีความเข้าใจ และเป็นการเสริมสร้างบุคลิกภาพที่ดีให้กับนักศึกษาเพื่อการประกอบอาชีพในอนาคตร่วมกับผู้อื่นได้อย่างดี และสามารถหางานได้อย่างรวดเร็วเมื่อสำเร็จการศึกษา

ข้อเสนอแนะการนำไปใช้และการวิจัยครั้งต่อไป

การวิจัยความพึงพอใจของสถานประกอบการทางบัญชีที่มีต่อนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพบัญชี ของสำนักวิชาบัญชี มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย ผู้รับผิดชอบหลักสูตรและผู้บริหารสำนักวิชาควรได้นำปัจจัยที่สำคัญไปใช้ในการพัฒนากระบวนการเรียนการสอนในรายวิชาให้มีความมุ่งเน้นยกระดับการพัฒนาทักษะทางวิชาชีพและความรู้พื้นฐานในการทำงาน เพื่อความพึงพอใจของนายจ้างในตลาดแรงงาน ข้อจำกัดของงานวิจัยนี้ การสำรวจความพึงพอใจของนักศึกษาที่ออกฝึกประสบการณ์วิชาชีพทางบัญชีในช่วงภาคเรียนสุดท้ายของการศึกษาและเป็นนักศึกษาตามหลักสูตรบัญชีบัณฑิต 4 ปี เทียบโอนเท่านั้น ซึ่งมีระยะเวลาในการศึกษาที่มหาวิทยาลัยราชภัฏเพียง 2 ปี ดังนั้นงานวิจัยในอนาคตควรศึกษาความพึงพอใจที่มีต่อนักศึกษาบัญชีบัณฑิต 4 ปีที่ออกฝึกประสบการณ์วิชาชีพบัญชี หรืออาจจะเป็นการศึกษาเปรียบเทียบนักศึกษาทั้งสองกลุ่มและควรศึกษาปัจจัยอื่นที่มีผลต่อระดับความพึงพอใจของสถานประกอบการทางบัญชี และควรใช้วิธีการศึกษาโดยการสัมภาษณ์หัวหน้างาน จากสถานประกอบการบัญชีจากการนิเทศการฝึกประสบการณ์วิชาชีพบัญชีของอาจารย์

เอกสารอ้างอิง

- จดี พุกษารักษ์. (2542). คุณลักษณะของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงตามความต้องการของสถานประกอบการ. ภูเก็ต : ศึกษามหาบัณฑิต. บริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยทักษิณสงขลา.
- ทวีชัย ยงทัศน์ย์. (2544). คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักศึกษาฝึกงานวิชาชีพตามความต้องการของสถานประกอบการในเขตพัฒนาพื้นที่ชายฝั่งทะเลตะวันออกฉะเชิงเทรา : ศึกษามหาบัณฑิต. การบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยบูรพา.
- จิตติ โรจนบวร. (2548). คุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ ประเภทอุตสาหกรรมที่พึงประสงค์ของสถานประกอบการในเมืองพัทยา. ชลบุรี : ศึกษามหาบัณฑิต. เทคโนโลยีทางการศึกษา. มหาวิทยาลัยบูรพา.
- นิตยา พุเศวต. (2546). การยอมรับผู้สำเร็จการศึกษาสาขาวิชาคอมพิวเตอร์ในทัศนะของผู้ประกอบการ. ธนบุรี : ครุศาสตร์อุตสาหกรรมมหาบัณฑิต. คอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีสารสนเทศ. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี.
- สุธารี เปาวิมาน. (2545). คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.). ลพบุรี : ครุศาสตร์มหาบัณฑิต. บริหารการศึกษา. ราชภัฏเทพสตรี